

DAVID DAPICE

ĐIỆN LỰC VIỆT NAM

Câu hỏi thảo luận

1. Mức độ tin cậy của các ước tính tăng trưởng tương lai là như thế nào? Liệu mức giá gắn với chi phí cung ứng và phân phối, khoảng 10 xen/kWh, có làm thay đổi tốc độ tăng trưởng hay không? (Nếu giá điện tăng lên 10% so với các mức giá khác, nhu cầu điện giảm 1-2% trong ngắn hạn và 3-6% trong dài hạn. Tình huống ngược lại cũng đúng, nếu giá điện ổn định và giá hàng hóa khác tăng, điện tương đối rẻ sẽ đẩy tiêu dùng lên cao hơn.)
2. Tăng trưởng phải nhanh bao nhiêu để sử dụng hết công suất hoạch định cho năm 2010? (Giả định 4000 giờ/năm cho công suất thủy điện và đốt dầu/nguyên liệu khác; và 6400 giờ/năm cho đốt than và khí). Nên có công suất dự trữ bao nhiêu, trong điều kiện công suất thủy điện rất lớn và sản lượng không chắc chắn trong mùa khô?
3. Nếu cầu thấp hơn dự báo, hỗn hợp tốt nhất theo quan điểm của EVN là gì? Chọn lựa nguồn phát điện của EVN tác động như thế nào lên lợi nhuận của IPP?
4. Quan điểm định giá hợp lý của EVN để đưa ra đàm phán là gì khi biết chi phí sản xuất của dự án IPP và giá điện mà EVN được phép tính?
5. EVN có nên khuyến khích thêm thủy điện không? (Khi trữ lượng nước dồi dào thì đây là nguồn rẻ nhất theo các tính toán chi phí, nhưng sẽ không đảm bảo trong mùa khô, vì lượng băng hà trên dãy núi Himalaya đã tan chảy hết nên lưu lượng nước sông trong mùa khô giảm đi). Họ có nên khuyến khích thêm nhiệt điện không? (Độ sẵn sàng và tin cậy cao, có thể giúp khắc phục cúp điện trong mùa khô). Cách tốt nhất để khuyến khích một loại hình sản xuất điện là gì?
6. Nguồn cung cấp nhiệt điện tốt nhất là gì? Câu trả lời của chúng ta có thay đổi theo vùng không? Có phụ thuộc vào giá của những nguyên liệu khác nhau không? (Nghĩa là, giả sử giá của một nguyên liệu nằm trong tình huống trung bình, nhưng giá nguyên liệu khác giảm xuống tình huống thấp)
7. Giả sử một nhà máy điện độc lập (IPP) được chào cơ hội bán điện giá 5 xen/kWh cho EVN với mức tối đa là 6500 giờ một năm, mức đảm bảo tối thiểu là 3000 giờ. Loại hình IPP nào (hay nhà máy điện nào) sẽ thấy lời chào này hấp dẫn? Giá điện mà EVN sẵn lòng mua có nên phụ thuộc vào chi phí nhiên liệu dài hạn không?
8. EVN có nên làm theo EGAT đàm phán các mức phí riêng biệt cho vốn và lãi từ các dự án IPP và sau đó là khoản phụ thu cho chi phí nguyên liệu không? Nên giám sát việc này như thế nào để tránh tính giá nhiên liệu quá mức?
9. Cơ cấu giá nào cho phép tăng giá với mức độ phản ứng chính trị thấp nhất? Có nên định ra mức trợ cấp cơ bản cho các hộ gia đình sử dụng điện ở mức độ thấp, nhưng tính cước cao hơn đối với người dùng điện sinh hoạt ở mức độ cao? Nên tính giá điện công nghiệp cao hơn hay thấp hơn điện sinh hoạt?

Tình huống này do David Dapice, chuyên gia kinh tế tại Chương trình Việt Nam, Trường Harvard Kennedy biên soạn. Các nghiên cứu tình huống của Chương trình Giảng dạy Fulbright được sử dụng làm tài liệu cho thảo luận trên lớp học, chứ không phải để đưa ra khuyến nghị chính sách.